

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากการสังเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายละเอียดในการนำเสนอข้อมูลมี ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานในด้านการวิจัย การวัดและการประเมินผล รวมทั้งมีประสบการณ์การทำงานในด้านการสอนหมวดวิชาชีพครู จำนวน 10 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

- 1) สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไม่มีการระบุจำนวนโดยสามารถจัดเป็น 2 โครงสร้างหลัก 2 ส่วน คือ

1.1) สมาชิกส่วนที่ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งรวมถึงผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้ความช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบริบทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แนวทางการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.2) สมาชิกส่วนที่เป็นนักศึกษาครู เป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกรุ่นนักศึกษาครูที่ในแต่ละรายวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ในการรวมกลุ่มของสมาชิกรุ่นนักศึกษาครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา

2) องค์ประกอบหลักของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การเกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นกลุ่มบุคคล 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มสมาชิกส่วนที่ เป็นผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มนักศึกษาครู ดังที่กล่าวไปแล้วนั้น สมาชิกทุกคนต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในองค์ประกอบหลักของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสามารถสรุปได้ 5 ประการดังนี้ (Martin,2011 Russin and Sommers,2010 Richard Dufour, 2007)

2.1) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared Value and Vision) คือ สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน เพราะการมีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงต้องมีบรรทัดฐาน ค่านิยม และความเชื่อในองค์ประกอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพร้อมกัน

2.2) การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective Responsibility for Students Learning) ผลการเรียนรู้ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนนั้น ย่อมต้องอาศัยแนวทาง วิธีการสอนที่หลากหลาย โดยสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จากความคาดหวังของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียนบนฐานความเชื่อที่ว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ซึ่งสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะร่วมกันวางเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

2.3) การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพ (Reflective Professional Inquiry) การพูดคุยสนทนาระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและการจัดการเรียนรู้เพื่อสะท้อนผลจากการปฏิบัติ รวมทั้งการร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดได้ดีขึ้น โดยเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการทบทวนประเด็นที่สำคัญที่จะช่วยให้เกิดผลทางบวกต่อคุณภาพการเรียนการสอน

2.4) การร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะให้ความสำคัญกับการร่วมมือร่วมพลัง สิ่งสำคัญในการร่วมมือร่วมพลังในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้การร่วมมือและรวมพลังจะให้ความสำคัญกับความรู้สึกพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระหว่างการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เช่น การแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน วิธีการสอนและการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.5) การสนับสนุนการจัดลำดับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของบุคลากร (Supportive Conditions Structural Arrangements and Collegial Relationships) เป็น การ

เตรียมความพร้อมในด้าน การสนับสนุนให้บุคลากรหรือสมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสสังเกตการสอน วิชาทฤษฎีและสะท้อนผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการสอนของเพื่อร่วมงานและของสมาชิกชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์

3) เป้าหมายของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีเป้าหมายหลักเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสะท้อนผลปฏิบัติ และการทำงานร่วมกันโดยการร่วมมือร่วมพลังของ ครู เมื่อนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาครู จึงกำหนดเป้าหมายของ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาครู โดยให้ความสำคัญในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคนที่จะมีความแตกต่างกันไปตามสภาพปัญหา ซึ่งประกอบไปด้วย (1) การกำหนดเนื้อหา การจัดโครงสร้างและการลำดับ เนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ (2) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ (3) การเลือกและระบุวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ (4) การวัด ประเมินผลรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน (5) การบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ตามที่ได้ออกแบบ ไว้เพื่อรวบรวมนำข้อมูลไปปรับปรุงวิธีการสอนได้

4) หลักการสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลกับแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า การนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ใน โรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นั้น สามารถดำเนินการได้โดยอาศัยหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ

1) สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย นักศึกษาครู อาจารย์ นิเทศก์ที่ดูแลนักศึกษา

2) สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบกัลยาณมิตรและ สะท้อนความคิดด้วยการไว้วางใจซึ่งกันและกันเพื่อแก้ปัญหาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครูที่ส่งผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักศึกษาครูเกิดการพัฒนาเทคนิคด้านการสอน

3) สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันระบุเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และร่วมกันพิจารณาเลือกวิธีการสอน ที่นำไปให้นักศึกษาครูสามารถออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้ได้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างดี

4) สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครูและสิ่งที่มีผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการขยายความรู้ ให้กับนักศึกษาครู

5) สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสสังเกต การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมทั้งสะท้อนผลการออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู เพื่อช่วยให้สมาชิกเห็นความสำคัญของผลที่เกิดขึ้นจากการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้

5) โครงสร้างของการดำเนินการ

การดำเนินการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์หรือหน่วยงานที่ต้องการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูสำหรับนักศึกษาครูต้องพิจารณาบทบาทการดำเนินงานและลักษณะโครงสร้างให้มีความเหมาะสมกับบริบทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในสถานศึกษาของนักศึกษาครู ซึ่งจะมีเป้าหมายและรายละเอียดในการดำเนินการ รวมทั้งระดับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูหรือขนาดการรวมกลุ่มเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อดำเนินการตามกระบวนการที่แตกต่างกันไป ลักษณะการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

1) การดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบจากฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เป็นการดำเนินการในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู โดยอาจารย์นิเทศก์หรือคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูประจำคณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดการรวมกลุ่มของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้น นักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษาทุกคนอาจมีบทบาทเป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายใต้การวางแผนการดำเนินการของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

2) การดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบในโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพรู เป็นการดำเนินการในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู โดยอาจารย์นิเทศก์ที่ได้รับแต่งตั้งการนิเทศนักศึกษาครูจากคณะครุศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินการรวมกลุ่มสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายฯ/สถานศึกษาที่นักศึกษาครูไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูแต่ละแห่งจะมีแนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนเครือข่ายฯ/สถานศึกษานั้น

3) การดำเนินการโดยอาจารย์นิเทศก์ เป็นการดำเนินการในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู โดยอาจารย์นิเทศก์แต่ละคนเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดการรวมกลุ่มของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้น นักศึกษาครูที่มีอาจารย์นิเทศก์ร่วมกันอยู่ภายในโรงเรียนเครือข่ายฯ/สถานศึกษาเดียวกันอาจมีบทบาทในการเป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกันภายใต้การวางแผนการดำเนินการโดยอาจารย์นิเทศก์แต่ละท่าน ซึ่งการรวมกลุ่มเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแต่ละแห่งจะมีแนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับการวางแผนร่วมกันของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4) การดำเนินการโดยนักศึกษาครู เป็นการดำเนินการในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยนักศึกษาครูเป็นผู้ดำเนินการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยยึดหลักสาขาวิชาเดียวกันเป็นหลัก ดังนั้นการรวมกลุ่มของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงประกอบด้วยนักศึกษาครูสาขาวิชาเดียวกัน อาจรวมถึงอาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษาครูที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพถึงแม้จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในโรงเรียนเครือข่ายฯ/สถานศึกษาต่างกัน

6) บุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

บุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ประกอบด้วย

1) ผู้ดำเนินการ หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยผู้ดำเนินการควรมีความรู้ด้านหลักสูตรการสอน ด้านการจัดการชั้นเรียน ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนผลปฏิบัติ รวมทั้งมีแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้กระบวนการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย สมาชิกส่วนที่เป็นครูผู้สอน รวมทั้งสมาชิกที่เป็นนักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งในที่นี้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นครูผู้สอน จะหมายถึง นักศึกษาครู และสมาชิกส่วนที่เป็นนักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง อาจารย์นิเทศก์

6.1 ลักษณะการรวมกลุ่มย่อยของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีลักษณะการทำงานที่สอดคล้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายในโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพ/สถานศึกษา ดังนั้นลักษณะการรวมกลุ่มของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงแตกต่างกันไปตามบริบทการทำงานและอาจารย์นิเทศก์ที่ดูแลนักศึกษาครู ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เสนอลักษณะการรวมกลุ่มย่อยของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแต่ละแห่งกับการนิเทศนักศึกษาครูของอาจารย์นิเทศก์ดังนี้

ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพแบบกลุ่ม หรือ แบบอาจารย์นิเทศก์/ครูพี่เลี้ยงหนึ่งคนต่อนักศึกษาหลายคน คือ ลักษณะการรวมกลุ่มของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาครู โดยสมาชิกส่วนของอาจารย์นิเทศก์มีความจำเป็นต้องรับผิดชอบในการนิเทศนักศึกษามากกว่าหนึ่งคน รวมทั้งเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนของนักศึกษาครู อย่างไรก็ตามนักศึกษาครูที่อยู่ภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีการรวมกลุ่มจะได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนมุมมองกับเพื่อนักศึกษาครูที่อยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์นิเทศก์ด้วย

6.2 การดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การดำเนินงานตามกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถกำหนดแผนการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับบริบทการสอนของนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4 -1 แผนการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ระยะ	ขั้นตอน	จุดมุ่งหมาย	กระบวนการหลัก
ระบุปัญหา	1.การสร้าง กลุ่มชุมชน	1. เพื่อให้ นักศึกษาครู และ อาจารย์นิเทศก์ รวมตัวกันเป็น สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ 2. เพื่อสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพร่วมกันกำหนด เป้าหมายการเรียนรู้ 3. เพื่อให้สมาชิกชุมชนทางการ เรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน วางแผนดำเนินการ	1. การกำหนดลักษณะการ รวมกลุ่มของสมาชิกภายใน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. การกำหนดเป้าหมายการ เรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ 3. การวางแผนการดำเนินงาน ตามกระบวนการ
	2.การ วิเคราะห์ ปัญหา	1. เพื่อให้สมาชิกชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดความ เข้าใจสภาพปัญหาในการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาครู 2. เพื่อให้สมาชิกชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพประเด็น เกี่ยวกับจุดบกพร่อง เพื่อรับการ พัฒนาเกี่ยวกับการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครู	1. การศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการของนักเรียนในชั้น เรียนจริง 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สะท้อนผลเพื่อตรวจสอบความ เข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาของ นักเรียนที่สามารถแก้ไขหรือ พัฒนาด้วยการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ 3. การระบุประเด็นเกี่ยวกับการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อสภาพปัญหาของ นักเรียน 4. การกำหนดพฤติกรรมหรือ หลักฐาน/ข้อมูลที่ชัดเจนที่แสดง ถึงการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับ การแก้ไขด้วยการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4 -1 แผนการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ต่อ)

ระยะ	ขั้นตอน	จุดมุ่งหมาย	กระบวนการหลัก
วางแผนแก้ปัญหา	3. นักศึกษา ครูวางแผนการ พัฒนาตน	1. เพื่อให้ นักศึกษาครูเกิดความ เข้าใจเกี่ยวกับข้อจำกัดในการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 2. เพื่อให้ นักศึกษาครู เลือก แหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ใน การแก้ปัญหาหรือพัฒนาการ ออกแบบแผนการจัดการเรียน การสอน	1. การกำหนดหรือระบุเนื้อหาที่ ต้องพัฒนาเพื่อการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครู 2. การระบุข้อมูลที่จำเป็นต่อ การออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ของนักศึกษาครู 3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สะท้อนผลเพื่อตรวจสอบความ เข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นต่อ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้
	4. นักศึกษา ครู ออกแบบ แผนการ จัดการเรียนรู้	1. เพื่อให้ นักศึกษาครูฝึก ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไข ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน
	5. นักศึกษา ครูจัด กิจกรรมการ สอน	เพื่อให้ นักศึกษาครูประเมินผล การออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้	1. การจัดการเรียนรู้และการเข้า สังเกตการสอนในชั้นเรียน 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สะท้อนผลเพื่อประเมินผลการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการ ประเมินผล ตามการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด 3. การปรับปรุงแก้ไขแผนการ จัดการเรียนรู้

แนวทางที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นจะมีลักษณะเป็นวงจร
ปฏิบัติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงระบุปัญหา คือ การดำเนินการในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 และช่วงวงจร
แก้ปัญหา คือ การดำเนินการในขั้นที่ 3 ถึงขั้นที่ 5 ซึ่งมีลักษณะการดำเนินการเป็นวงจร

ขั้นตอนดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระบุปัญหา การดำเนินการในระยะนี้เป็นการให้นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างชุมชน และขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งในแต่ละขั้นมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างกลุ่มชุมชน

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกที่มารวมตัวกันมีเป้าหมายร่วมกัน คือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการรวมตัวกันของสมาชิกนั้นต้องเป็นการรวมตัวกันด้วยการไว้วางใจซึ่งกันและกัน การรวมพลังแบบกัลยาณมิตร ได้รับการสนับสนุนโครงสร้างในการดำเนินงานและความสัมพันธ์ของบุคลากร เพื่อให้กลุ่มสมาชิกสามารถร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น การดำเนินการในขั้นตอนการสร้างชุมชน จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ นักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์เกิดการรวมตัวกันด้วยความสมัครใจ และได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำให้สามารถร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และวางแผนการดำเนินงานในฐานะสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งผู้ดำเนินการและสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 4 – 2 ขั้นที่ 1 การสร้างกลุ่มชุมชน

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
1. การกำหนดลักษณะการรวมกลุ่มย่อยของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1. ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจลักษณะการรวมกลุ่มย่อยของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน เพื่อใช้ในการให้ข้อมูลแก่สมาชิกในการกำหนด	1. ศึกษารายละเอียดและความเข้าใจลักษณะการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในฐานะนักศึกษาครู 2. สร้างความสัมพันธ์ภาพกับสมาชิกในกลุ่ม และศึกษาแนวทาง/กิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1. ศึกษารายละเอียดและลักษณะการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในฐานะอาจารย์นิเทศก์ 2. ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจการดำเนินการในฐานะอาจารย์นิเทศก์

ตารางที่ 4 – 2 ชั้นที่ 1 การสร้างกลุ่มชุมชน

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	นักศึกษาครู
	<p>เป้าหมายการเรียนรู้และการวางแผนการดำเนินการตามกระบวนการ</p> <p>3. ประสานงานและเตรียมการประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางทางการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเกิดการ รวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนฯ โดยประสานงานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักศึกษาครู อาจารย์ นิเทศก์ รวมทั้ง คณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์ฯ</p> <p>4. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจ ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และแผนการดำเนินงานของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>	<p>3. เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับอาจารย์นิเทศก์และเพื่อนร่วมสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>	<p>3. เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับนักศึกษาครู และเพื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>

ตารางที่ 4 – 2 ชั้นที่ 1 การสร้างกลุ่มชุมชน (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	นักศึกษาครู
2. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	-ให้คำปรึกษาแนะนำ กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดย ต้องระบุ เป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับ ตัวผู้เรียนผ่านการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครู และเป็น ผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ หลักสูตรแกนกลาง กำหนด	-ร่วมกันระบุปัญหา ร่วมคัดเลือกประเด็นปัญหา ที่เป็นประเด็นสำคัญที่สุด โดยเน้นไปที่การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูเป็นอันดับแรก เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยนักศึกษาครูเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนโดยนักศึกษาครูและอาจารย์ นิเทศก์ร่วมกันกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่หลักสูตร แกนกลางกำหนด	
3.การวางแผนการดำเนินงาน	ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน ตามกระบวนการที่กำหนด	นักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้ 1. กำหนดวันและเวลาที่นักศึกษาครูสามารถให้ อาจารย์นิเทศก์เข้าสังเกตชั้นเรียนเพื่อร่วมกัน ระบุสภาพปัญหาในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูในช่วงสัปดาห์ที่ 3-4 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2. นักศึกษาครูวางแผนศึกษา ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	

ตารางที่ 4 – 2 ชั้นที่ 1 การสร้างกลุ่มชุมชน (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	นักศึกษาครู
		3. นักศึกษาครูควรให้อาจารย์นิเทศก์เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (อย่างน้อย 2 ครั้ง/เดือน)	4. นักศึกษาครูควรให้อาจารย์นิเทศก์ เข้าสังเกตชั้นเรียนและสะท้อนผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนา/ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาครูในการเข้าสอนครั้งต่อไป (อย่างน้อย 2 ครั้ง/เดือน)

ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา

แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ การดำเนินงานในชั้นตอนนี้ จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดความเข้าใจสภาพปัญหาในการออกแบบแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการรับรู้ของผู้เรียน โดยสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกันเสนอ/ระบุประเด็นปัญหาเกี่ยวกับจุดบกพร่องหรือควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาครูสามารถวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ดำเนินการและสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 4 – 3 ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในชั้นเรียนจริง	-ประสานงานสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ นักศึกษาครู และ อาจารย์นิเทศก์ เพื่อ นัดหมายในการเข้าสังเกตการสอนในช่วงสัปดาห์ที่ 3 -4 ของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อให้สมาชิกในชุมชนฯ สามารถคัดเลือกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากจุดบกพร่องในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู	-ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามที่ได้รับมอบหมาย	-เข้าสังเกตการณ์สอนของนักศึกษาครูด้วยแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาครู เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนที่ เกิดมาจากปัญหารวมทั้งจุดบกพร่อง ให้ได้รับการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลเพื่อตรวจสอบอภิปรายหาสาเหตุของปัญหาของผู้เรียนที่สามารถแก้ไขได้	-นัดหมายสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้เกิดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผล เพื่อตรวจสอบประเด็น	1. เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผล วิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาจาก	- เข้าร่วมประชุม วิเคราะห์และสรุปแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของ

ตารางที่ 4 – 3 ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
หรือพัฒนาได้ด้วยการ ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้	ปัญหาของผู้เรียนที่ สามารถแก้ไขหรือ พัฒนาได้จากการ จัดการเรียนการสอน โดยผ่านการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้	การจัดการเรียนการสอน โดยการออกแบบ แผนจัดการจัดการ เรียนรู้ของนักศึกษาครู 2.สะท้อนผลการ จัดการเรียนรู้ตามที่ ได้ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้กำหนด ไว้ และเสนอ ประเด็นปัญหาในการ ออกแบบการเรียน การสอนที่นักศึกษา ครูต้องการแก้ไขหรือ พัฒนา	ติดตามแผนการ ดำเนินงานที่นักศึกษา ครูกำหนด (ตามที่ วางแผนไว้ในขั้นที่ 1) และให้ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับการ เรียนรู้ของผู้เรียนที่ เป็นผลจากการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ และใช้คำถามเพื่อให้ นักศึกษาครูเกิดการ สะท้อนคิดจากการ ปฏิบัติ และสามารถ สรุปปัญหาในการ ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้ได้ เช่น 1.นักศึกษา ตั้งเป้าหมายไว้อย่างไร 2.นักศึกษาคิดว่าผล การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น คืออะไร 3. นักศึกษาควร แก้ไข/ปรับปรุงอะไร
3. การระบุปัญหา เกี่ยวกับการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน	-ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การระบุประเด็น ปัญหาในการ ออกแบบแผน การจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครูที่ต้องการ พัฒนาหรือปรับปรุง แก้ไขให้กับสมาชิก ชุมชนการเรียนรู้	-ระบุปัญหาเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เกิดจากการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาครู และ ระบุปัญหาในการ ออกแบบแผนฯ ของ นักศึกษาครูที่ต้องการ แก้ไขหรือพัฒนา	-ระบุปัญหาเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เกิดจากการ ออกแบบการจัดการ เรียนรู้ของนักศึกษาครู และออกแบบแผนฯ ของนักศึกษาครูที่ ต้องการ แก้ไขหรือ

ตารางที่ 4 – 3 ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
	ทางวิชาชีพ และ สรุประเด็นเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูในภาพรวม	ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์	พัฒนาร่วมกับนักศึกษาครู
4. การกำหนดพฤติกรรมหรือหลักฐานที่แสดงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการแก้ไขด้วยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	รวบรวมข้อมูลพฤติกรรมหรือหลักฐานที่แสดงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู	กำหนดพฤติกรรมหรือหลักฐานที่แสดงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามที่นักศึกษาครูกำหนด	

ระยะที่ 2 วงจรแก้ปัญหา

การดำเนินการในระยะนี้เป็นระยะการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นวงจร มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 3 นักศึกษาครูวางแผนการพัฒนาดน

แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระบุว่าแนวทางที่จะช่วยให้ครูผู้สอนที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ความสำคัญไปที่การจัดการเรียนการสอนของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ต้องอาศัยหลักการเรียนรู้ วิธีการสอน เทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหา สื่อการสอนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และเหมาะสมกับผู้เรียน การดำเนินการในขั้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อจำกัดในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้ ซึ่งผู้ดำเนินการและสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 4 – 4 ชั้นที่ 3 นักศึกษาครูวางแผนการพัฒนาตน

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
1. การกำหนดหรือระบุบทเรียน/เนื้อหาที่ต้องการพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู	-รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทเรียน/เนื้อหาที่ต้องการพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู เพื่อใช้พัฒนาเป็นข้อมูลสำหรับสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	-กำหนดหรือระบุบทเรียน/เนื้อหาที่ต้องการพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญของบทเรียน/เนื้อหา กล่าวคือ เป็นบทเรียนที่นักศึกษาครูไม่สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และ/หรือเป็นบทเรียน/เนื้อหาที่นักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้และเป็นบทเรียนที่สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	-ให้คำแนะนำ/ปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดหรือเลือกบทเรียน/เนื้อหาที่ต้องการพัฒนา กิจกรรมการสอน ที่ออกแบบในแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู
2. การระบุข้อมูลที่จำเป็น เพื่อใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู	-รวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็นในการออกแบบแผนฯ ของนักศึกษาครู เพื่อใช้พัฒนาและเป็นฐานข้อมูลสำหรับสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1. ระบุข้อมูลที่จำเป็นหรือแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 2. วางแผนศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็น	-ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับสืบค้นแหล่งข้อมูลหรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์เฉพาะทางเพื่อใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4 – 4 ชั้นที่ 3 นักศึกษาคูวางแผนการพัฒนาตน(ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
		<p>ประโยชน์ต่อการแก้ไข้ปัญหาหรือนำมาใช้ในการพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้</p>	
<p>3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. นัดหมายสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>2. สนับสนุน/ส่งเสริมแหล่งข้อมูลหรือติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์เพื่อให้ นักศึกษาครูได้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์</p>	<p>1. เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบแผนฯ</p> <p>2. นำเสนอข้อมูลที่สำคัญหรือแหล่งข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ใน บทเรียน/เนื้อหาที่ นักศึกษาครูต้องการพัฒนาในการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>2. นำเสนอข้อมูลสำคัญหรือแหล่งข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ประสานงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ที่ส่งผลต่อการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของ นักศึกษาครูเพื่อใช้ในการพัฒนาบทเรียน/เนื้อหาในการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติม</p>

ขั้นที่ 4 นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะต้องร่วมกันดำเนินการ คือ การร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมและนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพ และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติ ดังนั้น นักศึกษาครูต้องออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า ร่วมกับการได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ อาจารย์นิเทศก์ และเพื่อนนักศึกษาคูที่เป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งผู้ดำเนินการและสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 4 – 5 ขั้นที่ 4 นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาคู	อาจารย์นิเทศก์
1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน	-จัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคูที่เป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย	-ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน	-ให้คำปรึกษา ชี้แนะทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการด้วยการนิเทศหรือผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์
2. การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้		-ใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาออกแบบแผนฯ ดังนี้ 1) กำหนดเนื้อหาสาระ 2) กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 3) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้	

ตารางที่ 4 – 5 ชั้นที่ 4 นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
		4) กำหนดรายละเอียดหรือเลือกวิธีการสอน เทคนิคการ สอนที่ สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและ วัตถุประสงค์ 5) กำหนดสื่อ การเรียนรู้ 6) กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล 7) กำหนดขั้นตอน การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ในแผนการ จัดการเรียนรู้ตาม แนวทางที่ได้กำหนดไว้	
3. การแลกเปลี่ยน เรียนรู้และร่วม สะท้อนผลเพื่อ ตรวจสอบความ เข้าใจเกี่ยวกับการ ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้	-นัดหมายสมาชิก ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อให้เกิดการ ประชุมแลกเปลี่ยน เรียนรู้และสะท้อนผล เพื่อตรวจสอบความ เข้าใจเกี่ยวกับการ ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้	1. เข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมสะท้อนผล เพื่อตรวจสอบความ เข้าใจเกี่ยวกับการ ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้ 2. นำเสนอ แนวความคิดหรือ กระบวนการ/ กิจกรรมของการ ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้	1. เข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ร่วมสะท้อนผลเพื่อ ตรวจสอบความเข้าใจ เกี่ยวกับการออกแบบ แผนการของนักศึกษา ครู 2. ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่มีต่อ แนวความคิดหรือ กระบวนการ/กิจกรรม ของการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4 – 5 ชั้นที่ 4 นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
4. การปรับปรุงแก้ไขผลการออกแบบการเรียนรู้การสอนและแผนการจัดการเรียนรู้		ปรับปรุงแก้ไขผลการออกแบบการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้	ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่มีต่อแนวความคิดหรือกระบวนการ/กิจกรรม เพื่อให้ให้นักศึกษาครูพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้

ชั้นที่ 5 นักศึกษาครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประสบความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อให้ได้ต้นแบบการปฏิบัติ ดังนั้น ในชั้นตอนนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาครูประเมินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองโดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้รวมทั้งวิธีการสอนให้เหมาะสมมากขึ้น ซึ่งผู้ดำเนินการและสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีบทบาทในการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 4 – 6 ชั้นที่ 5 นักศึกษาครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
1. การจัดการเรียนรู้และการเข้าสังเกตชั้นเรียน	-ประสานงาน นักศึกษาครู และ อาจารย์นิเทศก์ เพื่อ นัดหมายในการเข้า สังเกตการณ์สอนของ นักศึกษาครู เพื่อให้ สมาชิกสามารถ รวบรวมประเด็น	1. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ตามที่ได้รับมอบหมาย 2. บันทึกหลังการสอน 3. เข้าสังเกตการสอนของนักศึกษาครูคนอื่น ที่เป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	-เข้าสังเกตการสอน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรูของ นักศึกษาครู เพื่อ รวบรวมประเด็น เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งเป็น

ตารางที่ 4 – 6 ชั้นที่ 5 นักศึกษาครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
	เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้		ผลจากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผล เพื่อประเมินผล การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	-นัดหมายสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผลเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	1. เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผลเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ 2. นำเสนอข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน ทั้งข้อดีและปัญหา/อุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งเสนอแนวทางปรับปรุง/แก้ไข เพื่อพัฒนาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	1. เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสะท้อนผลเพื่อประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู 2. นำเสนอข้อมูลสิ่งที่สังเกตได้ในระหว่างการจัดการเรียนการสอน ทั้งข้อดีและข้อเสีย ปัญหาหรืออุปสรรค
3. การปรับปรุงแก้ไขการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	-รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ เพื่อใช้	-ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	-ให้คำปรึกษาเสนอแนะในรูปแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการเพื่อให้ นักศึกษาครูพัฒนา กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่

ตารางที่ 4 – 6 ชั้นที่ 5 นักศึกษาครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ต่อ)

กระบวนการหลัก	บทบาทของผู้ดำเนินการ	บทบาทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
		นักศึกษาครู	อาจารย์นิเทศก์
	เป็นฐานข้อมูลสำหรับสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ		สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูตามองค์ประกอบของการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน (1) การกำหนดเนื้อหา การจัดโครงสร้างและการลำดับเนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ (2) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ (3) การเลือกและระบุวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ (4) การวัดประเมินผลรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน (5) การบันทึกหลังการสอน รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้ พบว่า นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาทั้ง 8 คน มีปัญหาในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในองค์ประกอบที่ 1-3 โดยทั้ง 3 ปัญหาหลักมีประเด็นปัญหา สภาพปัญหา และลักษณะของปัญหาแตกต่างกันไป ในส่วนของของการบันทึกหลังการสอนในการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้จากองค์ประกอบที่ 5 นั้น จากการเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่ปรากฏข้อมูลที่ชัดเจนว่า นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 8 คน มีความสามารถในการบันทึกหลักการสอนและสิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ตามที่ได้ออกแบบไว้ได้อย่างไร

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปสภาพปัญหาเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาโดยรวมที่มีความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน รวมทั้งแนวทางที่นักศึกษาครูนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยนำเสนอข้อมูล ดังนี้

(1) องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดเนื้อหา การจัดโครงสร้างและการลำดับเนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่พบว่า นักศึกษาครูสามารถกำหนดเนื้อหา จัดโครงสร้าง และการจัดลำดับเนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ได้เหมาะสมมากขึ้น โดยมี

(1.1) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาที่ 1 กำหนดเนื้อหาหลายเรื่องพร้อมกันในหนึ่งคาบเรียน

“...จากเดิมศึกษาจากอินเทอร์เน็ตและทำตามที่หนังสือกำหนด โดยการนำเรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ และ เรื่อง สารอาหาร มาอยู่คาบเดียวกัน ก็เปลี่ยนใหม่...โดยไปปรึกษารุ่นพี่และครูพี่เลี้ยงค่ะ...คาบนี้ เลยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่ และประเภทของอาหาร...”

กรณีศึกษาที่ 1

(1.2) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาที่ 5 กำหนดโครงสร้างและการลำดับเนื้อหาโดยยึดตามโครงสร้างของหนังสือเรียน ทำให้ต้องออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้และการอนุรักษ์พลังงานก่อน เรื่อง พลังงานความร้อน ไม่กำหนดชั่วโมงเรียนที่ชัดเจน

“คาบนี้สอน เรื่อง การใช้และการอนุรักษ์พลังงานครับ เพราะเมื่อ 2 คาบที่แล้วผมสอนเรื่องแหล่งพลังงานความร้อน”

กรณีศึกษาที่ 5

(2) องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูในองค์ประกอบที่ 2 การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่า ในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครูมีความเหมาะสมมากขึ้น มีความเปลี่ยนแปลง ดังนี้

(2.1) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางมากขึ้น

“นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาที่ 8 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โข่อาหารและสายใยอาหาร โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และวัตถุประสงค์ ดังนี้

มาตรฐาน ว 2.1 เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด ว 2.1 ม3/2 วิเคราะห์และอธิบายความสัมพันธ์ของการถ่ายทอดพลังงานของสิ่งมีชีวิตในรูปของห่วงโซ่อาหาร และสายใยอาหาร

ว 8.1 ม3/4 รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ

ว 8.1 ม3/7 สร้างคำถามที่นำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรืออธิบายเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ และผลของโครงการหรือชิ้นงานให้ผู้อื่นเข้าใจ

ว 8.1 ม3/8 จัดแสดงผลงาน เขียนรายงาน หรืออธิบายเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ และผลของโครงการหรือชิ้นงานให้ผู้อื่นเข้าใจ

จุดประสงค์

1.นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโซ่อาหาร และสายใยอาหารได้(K)

2.นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้แก่ ทักษะการจัดจำแนก ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล(P)

3.นักเรียนมีความสนใจในการเรียน กระตือรือร้นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย(A) ”

กรณีศึกษาที่ 8

(2.2) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษา สามารถนำมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และ จุดประสงค์การเรียนรู้ จากหลักสูตรแกนกลางมาใช้ได้หลากหลายมากขึ้น เช่น

“นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาที่ 4 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เซลล์ของสิ่งมีชีวิต โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และวัตถุประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของ ระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่ เรียนรู้และนำ ความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐาน ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบเสาะหาความรู้ การ แก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและ ตรวจสอบได้ ภายใต้อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เข้าใจว่าวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ตัวชี้วัด

ว 1.1 ม.1/1 สังเกตและอธิบายรูปร่างลักษณะของเซลล์ของสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวและเซลล์ของ สิ่งมีชีวิตหลายเซลล์

ว 1.1 ม.1/2 สังเกตและเปรียบเทียบส่วนประกอบสำคัญของเซลล์พืชและเซลล์สัตว์

ว 1.1 ม.1/3 ทดลองและอธิบายหน้าที่ของส่วนประกอบที่สำคัญของเซลล์พืชและเซลล์สัตว์

ว 8.1 ม.1/4 รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อธิบายและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวและเซลล์ของสิ่งมีชีวิตหลาย เซลล์ได้ (K)

2.2 จำแนกความแตกต่างระหว่างเซลล์พืชและเซลล์สัตว์ได้ (P)

2.3 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน (A) ”

กรณีศึกษาที่ 4

(3) องค์ประกอบที่ 3 การเลือกและระบุวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ในองค์ประกอบที่ 3 การเลือกและระบุวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อและแหล่ง เรียนรู้ พบว่า นักศึกษาครูเลือกวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม โดยมีความเปลี่ยนแปลง ดังนี้

(3.1) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาสามารถเลือกวิธีการสอน และรูปแบบการสอน สื่อและ แหล่งเรียนรู้ ได้ตรงกับสาระการเรียนรู้มากขึ้น

“นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษา 2 ได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ โดยเลือกวิธีการสอนแบบสืบเสาะ โดยมีรูปแบบการสอน 5 ชั้นได้แก่ 1)ชั้นสร้างความสนใจ 2) ชั้นสำรวจและค้นหา 3) ชั้นอธิบายและลงข้อสรุป 4) ชั้นขยายความรู้ และ5)ชั้นประเมิน โดยการเลือกสื่อ ได้แก่ สื่อจำลองเรื่องแรงกับการเคลื่อนที่ หนังสือเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่ม2 สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด และแบบฝึกหัด เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่”

กรณีศึกษาที่ 2

(4) องค์ประกอบที่ 4 การวัดประเมินผลรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ในองค์ประกอบที่ 4 การวัดประเมินผลรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน พบว่า นักศึกษาครูเลือกเครื่องมือในการประเมินผลและมีเกณฑ์การวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และชิ้นงานมากขึ้น โดยมีความเปลี่ยนแปลง ดังนี้

(4.1) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาสามารถเลือกการวัดประเมินผลรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้ตรงกับจุดประสงค์และชิ้นงานมากขึ้น

“นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาที่ 7 ได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

1. อธิบายสาเหตุและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศได้ (K)
2. สามารถสื่อสารและนำความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)
3. พอใจในประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์(A)

การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
1. อธิบายสาเหตุและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศได้ (K)	-การทำแบบใบงานที่1 เรื่องสาเหตุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพ	- ใบงานที่ 1 เรื่องสาเหตุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ	ระดับ 15 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่าน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)
2. สามารถสื่อสารและนำความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)	อากาศ - การทำกิจกรรมกลุ่ม	-แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ตอบคำถามได้มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ถือว่าผ่าน (คะแนนเต็ม 100 %)

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
3.นักเรียนมีความสนใจในการเรียน กระตือรือร้นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย(A)		- แบบสังเกต พฤติกรรม รายบุคคล	ดี = 3 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 70% ปานกลาง= 2 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 50% ปรับปรุง = 1 เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ไม่ตรงเวลา 10 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่าน (คะแนนเต็ม 15)

กรณีศึกษาที่ 7

(5) องค์กรประกอบที่ 5 การบันทึกหลังการสอน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ในองค์กรประกอบที่ 5 การบันทึกหลังการสอน พบว่า นักศึกษาครูสามารถบันทึกผลหลังการสอนได้ตรงประเด็น มากขึ้น โดยมีความเปลี่ยนแปลง ดังนี้

(5.1) นักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาสามารถบันทึกผลหลังการสอนการ โดยระบุปัญหาและอุปสรรคพร้อมกับการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองได้ตรงประเด็นมากขึ้น

“ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษากรณีศึกษาที่ 6 สามารถอธิบายการเลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ได้”

กรณีศึกษาที่ 6

การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สามารถเสริมสร้างการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู โดยทำให้สภาพปัญหาในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษาลดลงจากเดิม โดยกรณีศึกษาทุกกรณีสามารถแก้ไขสภาพปัญหาในการการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้ทั้งหมด ภายในวงจรมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน (1) การกำหนดเนื้อหาการจัดโครงสร้างและการลำดับเนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ (2) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ (3) การเลือกและระบุวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ (4) การวัดประเมินผลรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน (5) การบันทึกหลังการสอน

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 4-7 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1	ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.69	0.47	มากที่สุด
2	การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	4.70	0.46	มากที่สุด
3	การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย	4.64	0.48	มากที่สุด
4	ความรู้และเทคนิควิธีที่จะไปปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.52	0.50	มากที่สุด
5	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
6	องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.55	0.21	มากที่สุด
7	การวางแผนการดำเนินงานในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.61	0.49	มากที่สุด
8	การสร้างเครือข่ายความความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู	4.53	0.55	มากที่สุด
9	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน บันทึกไว้เป็นหลักฐานเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.61	0.49	มากที่สุด
10	การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง	4.80	0.40	มากที่สุด
	รวม	4.79	0.45	มากที่สุด

ด้านความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{x} = 4.80$) รองลงมา คือ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.70$, $\bar{x} = 4.69$) ตามลำดับ